

KRONIEK.

BOEKBESPREKING.

A. J. BARNOUW, *Vondel*, Haarlem, H. D. Tjeenk Willink en Zn., 1926.

G. KALFF Jr., *P. H. van Moerkerken in zijn Werk*, een levensbeschouwing, Amsterdam, P. N. v. Kampen en Zn., 1926.

Wat doet het toch aangenaam aan, bij het lezen van een boek te ontdekken, dat het volkomen beantwoordt aan onze verwachting. Barnouw's boek over Vondel — biografie en literatuurbeschouwing — is, naar ik vernem, oorspronkelijk geschreven in het Engelsch, voor Amerikanen, maar de vertaling zal wel niet aan vreemde hand zijn toevertrouwd, zij maakt althans volstrekt niet den indruk vertaling te zijn; de taal is keurig Nederlandsch, keurig zonder kieskeurig, zonder ooit stijfdeftig, gewichtig of pedant te worden. Wie dit kordaat, warm en levendig geschreven boek leest, voelt den wensch in zich opkomen: och, mochten toch al onze hollandsche geleerden eens voor een poos naar Amerika gaan! Hollandsche degelijkheid en ernst, verbonden met amerikaansche directheid, frischheid, vlotheid — Barnouw heeft bewezen dat het iets voortreffelijks worden kan.

Men leest dit boek, zooals men een goeden roman leest, in onafgebroken stille geboeidheid. De schrijver heeft Vondel zien leven, hij heeft het leven in hem betrapt. Maar, afgezien van zijn grootheid als dichter, wat een nobel en aantrekkelijk mensch was die Vondel dan toch ook, hoe geestig, gevoelig en diep, wat een echte „fijne kerel” — om in de taal onzer jongste generaties te spreken. Zeker, maar laat ons daarbij niet vergeten: hem zóó voor ons te hebben neergezet, te hebben doen leven, zoo zichtbaar, zoo hoorbaar, het is Barnouw's verdienste.

Hoofdstuk IX vooral, „Het laatste Bedrijf” — de laatste periode van Vondels lange leven — ik zou wel eens willen weten of iemand het kan lezen zonder groote ontroering. In dezen smartelijken, toch zoo geestkrachtigen ouderdom, welk een hooge noblesse, welk een voorname waardigheid — gelouterde schoonheid van ziel! Maar ook alweer: het is Barnouw die dit in de eerste plaats begrepen en het ons meegedeeld heeft, in den geest die er bij behoorde.

Ik wilde wel, dat ik van Kalff's boekje over Van Moerkerken hetzelfde zeggen kon. Maar neen, hoe degelijk, accuraat en levendig, hoe hartelijk ook voor zijn onderwerp, dit boekje is niet in Van Moerkerken's geest geschreven. Van Moerkerken is iemand die, ofschoon fijn en geestig opmerkend, ironisch en spotlustig aangelegd, te menschelijk, te zachtaardig is om ooit onnoodig iemand te kwetsen. Zijn verdediger — hoe jammer in 't algemeen dat dit boekje de allure der verdediging draagt! — is van een strijdlustiger